

20 januari 2016

Strategisch Plan Defensie

Het strategisch plan van Defensie die we hier toelichten handelt over wat Defensie in de toekomst gaat doen en hoeveel personeelsleden en budget daarvoor nodig is. Nadien in de implementatiefase wordt de concrete invulling en realisatie uitgewerkt, evenals de invulling van de kwartieren.

Strategisch plan = Budget, aantal personeelsleden en wat gaan we doen
Implementatiefase = Hoe gaan we dit doen

De toelichting bij dit strategisch plan gaat over de veiligheidsomgeving tot 2030, de kerntaken van Defensie, op het concept van een uit militair oogpunt solidaire en evenwichtige Defensie, op de capaciteiten omstreeks 2030 en op de uitvoeringsprincipes.

Korte historiek

Op 30 maart 2015 presenteerde de minister een eerste voorstel van strategisch plan aan de Generale Staf. Deze voorstellen werden verder uitgewerkt door de Staf, het kabinet van defensie en de interkabinettenwerkgroep. Een eerste presentatie gebeurde op 8 mei 2015, waarna op basis van de analyse van de veiligheidsomgeving keuzes werden gemaakt.

Op de vergadering van het kernkabinet van 24 juli 2015 werd een voorstel van Strategisch Plan voorgelegd. De ministerraad besliste toen om nog een vijftal bijkomende scenario's uit te werken.

Op 22 december 2015 keurde de regering het Strategisch Plan van Defensie voor een Defensie met 25.000 medewerkers en waarbij tegen 2030 een bedrag van 9,2 miljard euro zal worden geïnvesteerd.

De veiligheidsomgeving

In het oosten was Rusland tot voor kort een strategische partner van de NAVO. Er bestond een samenwerking op lange termijn. Door de assertiviteit, of volgens sommigen door de agressiviteit van Poetin komt de dreiging nu ook uit het oosten.

Traditioneel richt België in het zuiden de focus op Centraal-Afrika. Vandaag staat de Sahelregio en het Midden-Oosten echter in brand en dat heeft gevolgen voor onze interne veiligheid, met de vluchtelingenstroom, het terrorisme dat de kop opsteekt, de criminaliteit, de drugshandel en de mensensmokkel.

In het westen is vooral de rol van de marinecomponent belangrijk.

De noordelijke Afrikaanse sector wordt alsmaar belangrijker. Het gebied heeft niet alleen veel natuurlijke bodemrijdommen, ook de noordelijke vaarroute zal de komende tien jaar aan invloed winnen. Europa is bijgevolg niet langer het eiland van vrede, maar wordt omringd door een periferie die meer en meer een bedreiging vormt voor die vrede.

Daarnaast zijn er nog twee heel belangrijke mondiale bewegingen bezig: de cyberbeweging en de maritieme transporten. Tegelijk hebben België en andere Europese landen hun defensie in de voorbije 20 à 30 jaar geleidelijk afgebouwd. Vandaar vinden opnieuw Europese debatten plaats over nieuwe investeringen inzake Defensie.

Kerntaken Defensie en andere taken

Vooreerst werden de kerntaken van Defensie gedefinieerd evenals de andere taken waarvoor een beroep kan worden gedaan op Defensie.

De kerntaken:

- Collectieve Defensie
Dit is de verdediging van het eigen grondgebied en dat van onze bondgenoten.
- Collectieve veiligheid
Hierbij werken we samen met andere internationale partners om de veiligheid in andere werelddelen onder controle te krijgen.
- Bescherming landgenoten in het buitenland

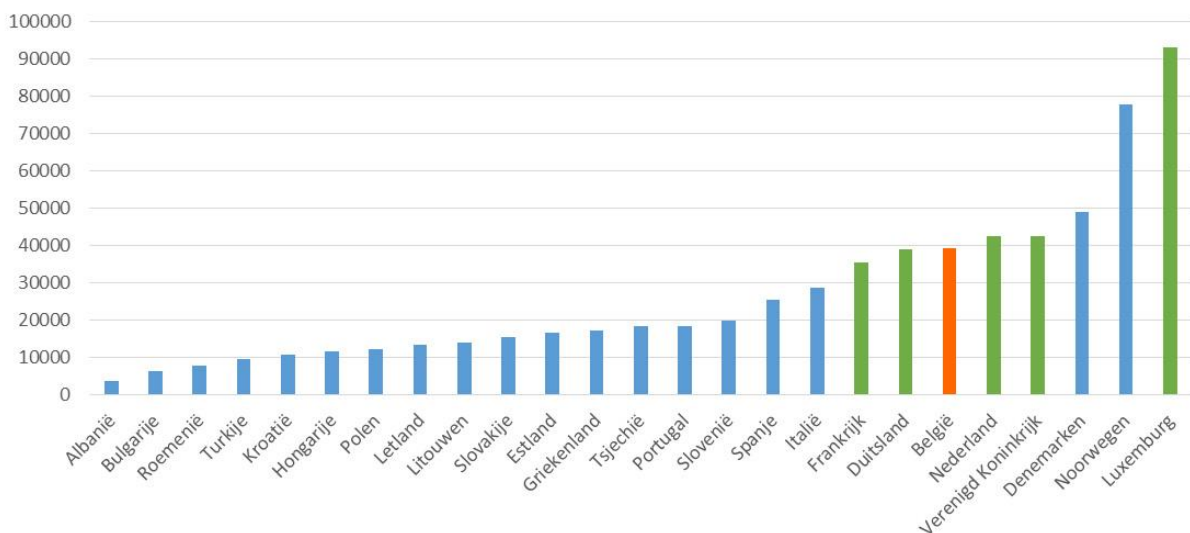
Voor de investeringen ligt de focus op de kerntaken maar de Defensiecapaciteit kan ook worden aangewend voor andere taken zoals:

- Ondersteuning interne veiligheid
- Humanitaire hulpverlening binnen- en buitenland

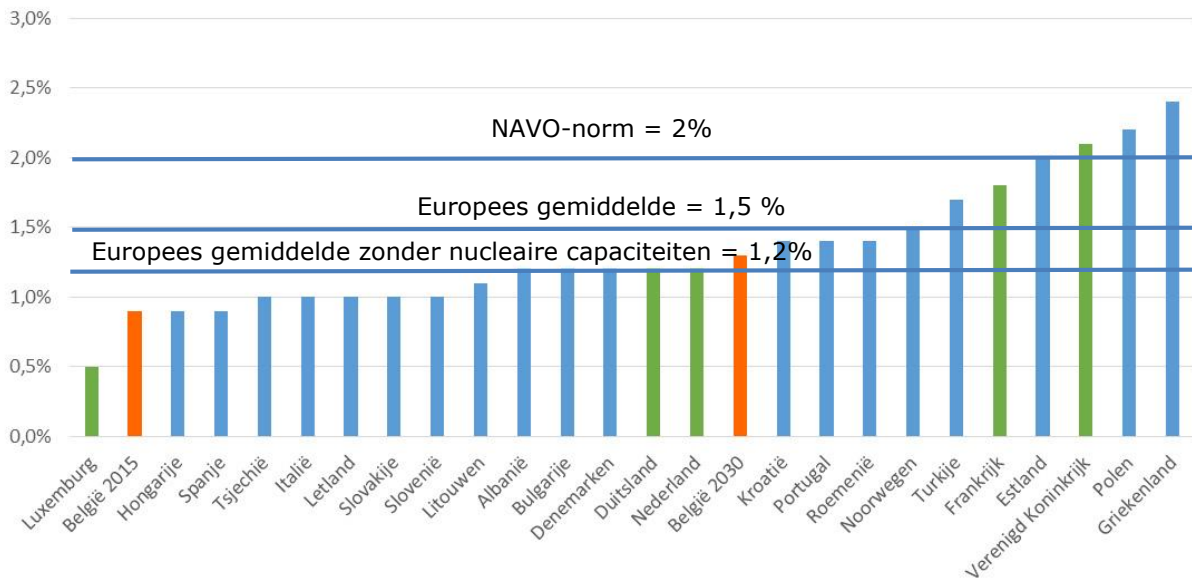
Militaire inspanningen

Volgens de statistieken zijn we het zesde Europese land qua bbp per hoofd van de bevolking maar staan we onderaan het klassement voor de militaire inspanningen.

Bruto binnenlands product per inwoner van de Europese Navo-landen

Defensie inspanningen van de Europese Navo-landen (in % BBP)

De regeringsbeslissing van 22 december 2015 zorgt ervoor dat België weer kan aansluiten bij de kopgroep wat niet meer dan normaal is voor het land waar het hoofdkwartier van de NAVO, SHAPE en de Europese instellingen zijn gevestigd.

Principe van gebalanceerde Defensie

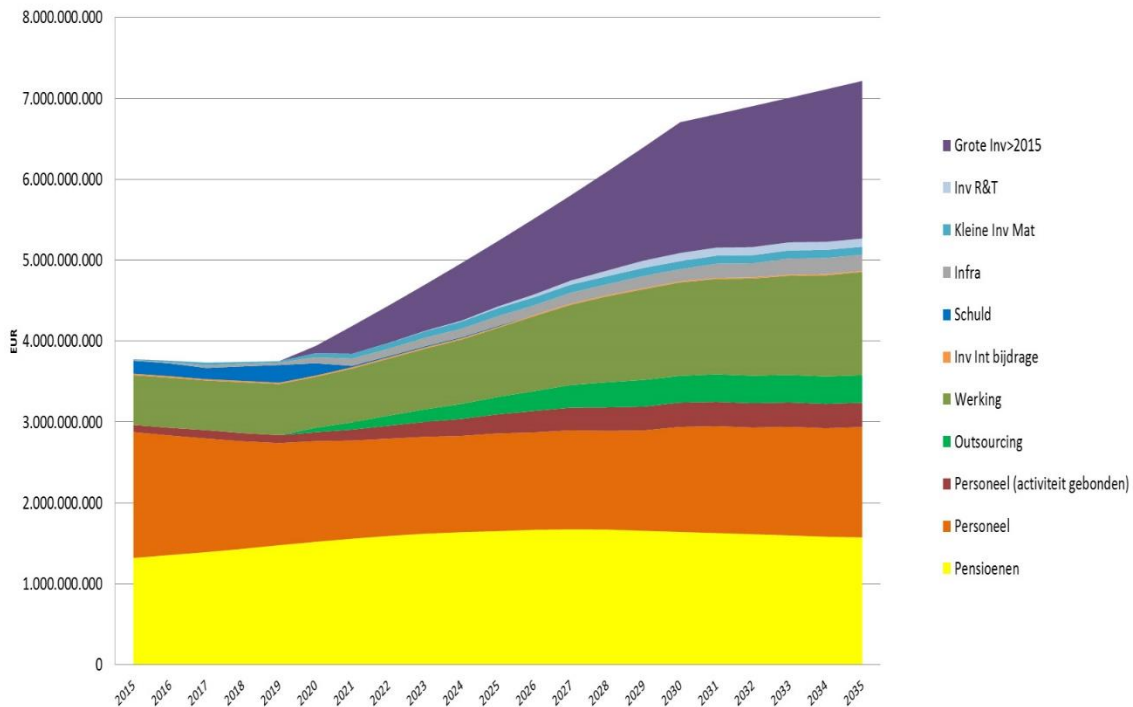
De focus wordt gelegd op een capaciteit die de kerntaken kan invullen. We moeten streven naar een breed inzetbare Defensie en een evenwicht tussen de vier capaciteitsdimensies (opgelet capacitaire dimensies zijn geen componenten!). Hierbij moet elke dimensie over minstens één duurzame en geloofwaardige gevechtscapaciteit beschikken.

We maken een duidelijke keuze over wat we in conflicten kunnen aanbieden en houden rekening met de vragen van de internationale partners en met de vaststelling dat we alleen in specifieke niches een meerwaarde kunnen bieden. We willen inzetten op strategische enablers die een antwoord kunnen bieden op de Europese capability gaps. Binnen de NAVO moet meer Europees gecoördineerd worden, zodat Europa autonoom kan optreden.

We willen meer aandacht voor de civiel-militaire en niet-kinetische capaciteiten ter voorkoming van conflicten en in de nazorg. Defensie zal geen rol spelen in het heetst van de strijd, maar wel in peacekeeping en in de heropbouw van een land. We willen evolueren naar een gezondere kostenstructuur met daarin een gezondere verhouding tussen de diverse kosten en de bijdragen die onze partners verlangen.

Momenteel bevat de begroting 78% proportionele kosten. Tegen 2030 wordt dit percentage teruggebracht naar 50%. Werkingskosten worden opgetrokken van 16 tot 25% en de investeringen die momenteel quasi 0% bedragen zal evolueren naar 25%.

Budgetair traject (in € constante 2015)

	2015	2030
Personeel	78,5 %	48,3 %
Werking	16,5 %	24,4 %
Investerings	5 %	25,8 %

Met een gezonde kostenstructuur zal in de toekomst ruimte zijn voor vervangingsprogramma's en de voortzetting van lopende programma's.

Capaciteiten tot 2030

Tussen nu en 2030 starten we met een marge van 9,2 miljard euro. De ambities voor 2030 werden vastgelegd. De politiek zal toezien op de invulling van de capaciteiten en de uitvoering van de investeringsbudgetten.

In het strategisch plan worden geen componenten of dimensies over het hoofd gezien. De cijfers die u hieronder leest zijn indicatief en uitgedrukt in constante euro 2015. Het strategisch plan loopt over 15 jaar en er kunnen dus nog lichte verschillen zijn voorkomen in aantal personen of in budget investeringen.

Inlichtingen-Cyber-Influence

Militaire inlichtingendienst CLASSIFIED	Stijging personeel en werkingsbudgetten Aangepast aan nieuwe inzetomgeving: sociale media, kabelcommunicatie, anti-terrorisme
MALE-Verkenningdrones 120 pers - € 550 Mio	Investering: 2 MALE-drones op korte termijn en 4 bijkomende op lange termijn Ambitie: gedurende 6 maand 1 ingezette drone
HALE-Verkenningdrones 12 pers	Deelname met personeel aan NAVO-programma Alliance Ground Surveillance
Inlichtingenvergaring via satellieten 39 pers - € 44,5 Mio	Investering: deelname aan het Franse project (Composante Spatiale Optique)
Cyber 199 pers - € 10,2 Mio + Res	Cyberdefensie, cyberveiligheid en offensieve cyber De noodzakelijke cybercapaciteiten voor de operationele inzet Defensie ook nationale partner voor de cyberomgeving
Influence 166 pers - € 7 Mio + Res	Informatieoperatie-teams aangepast aan de nieuwe inzetomgeving Civiel-militaire-samenwerkingsteams essentieel voor steun bevolking en comprehensive approach met andere gouvernementele en niet-gouvernementele actoren in inzetgebied Niet-kinetische capaciteiten essentieel voor het behoud en verkrijgen van de steun van de lokale bevolking tijdens crisismanagementoperaties en hybride conflicten

openbare diensten

Land	
<p>Algemeen: <i>Investeren in de inzetbaarheid van onze landstrijdkrachten op korte termijn</i></p>	Investing: modernisering van de individuele bewapening (standaardwapen, gevechtsvesten (BEST), nachtopiek, thermische observatie, zware machinegeweren, lichte mortieren)
	Investing: modernisering van de communicatiemiddelen (multi-role-radio's, satellietcommunicatie, tablets voor Battlefield Management System)
	Investing: jammers tegen geïmproviseerde bommen
	Investing: De vervanging van de huidige ongepantserde lichte troepentransportmiddelen en ongepantserde logistieke voertuigen door gepantserde
<p>Algemeen: <i>Investeren in de inzetbaarheid van onze landstrijdkrachten op langere termijn</i></p>	Investing: upgrades van de huidige gevechtsvoertuigen MPPV (Dingo) en AIV (Piranha)
	Investing: aanvang vervanging MPPV's en LMV's voor 2030
<p>Interwapen-gemotoriseerde capaciteit</p> <p>6461 pers - € 1900 Mio</p> <p>Indien scenario met Ballistic Missile Defence-capaciteit € 1400 Mio</p>	Gebouwd rond 5 à 6 gemotoriseerde manoeuvre-bataljons met bijhorende Combat Support en Combat Service Support
	Sterkere nadruk op interwapen karakter bij paraatstelling, inzet en organisatie om de inzetbaarheid van de gemotoriseerde landstrijdkrachten te vergroten
	Ambitie: gedurende 6 maanden Joint Forces Command/Force Headquarter aanleveren
	Ambitie: onbepaald een interwapen-Battlegroup van 800 à 1200 VTE kunnen aanleveren o.a. voor crisismanagementoperaties
	Ambitie: gedurende 6 maanden bijkomend ofwel één Battlegroup (1250 VTE) voor EU Battlegroup, NATO Response Force of Very High Readiness Joint Task Force ofwel twee interwapencompagnies (2 x 250 VTE) voor eventueel verschillende inzetgebieden
	Ambitie: gedurende 2 maanden één interwapencompagnie (250 VTE) kunnen aanleveren o.a. voor snelle interventie en evacuatieoperaties
	Naast algemene investeringen voor de landstrijdkrachten (incl. CIS) bijkomende investeringen voor de combat support en combat service support
	Investeren gevechtsgenie: mobiele brugslagmiddelen, middelen om wegen te ontminnen
	Investeren artillerie: mobiele 155mm-precisie-artillerie, radar om vijandelijke vuren te localiseren

	<p>Investerings ISTAR: upgrade/tweedehandse verkenningsvoertuigen, tactische en mini-drones, multi-sensoren-pakket</p> <p>Investerings logistiek: containers, gepantserde vrachtwagens, opvolgsoftware</p>
<p>Homeguard Res</p>	<p>Compensatie kwantitatieve afbouw landstrijdkrachten om blijvend te kunnen beantwoorden aan piekcapaciteit voor het verzekeren van de interne veiligheid (rampen, bewaking Niv 3-4)</p> <p>Geïntegreerd in gemotoriseerde capaciteit onder controle territoriale staf</p>
<p>Special Forces</p> <p>Special Forces Support Group</p> <p>869 pers - € 103,4 Mio</p>	<p>Bijdrage aan een Special Operations Command via NAVO-samenwerking met NLD en DNK</p> <p>Special Forces Group wordt versterkt met bijkomend materieel en personeel tot 225 VTE</p> <p>Oprichting van Special Forces Support Group (Rangers)</p> <p>Ambitie: gedurende 12 maanden een Special Operation Task Group die ondersteund kan worden door een interwapen-compagnie (250 VTE) van de Special Forces Support Group</p>
<p>Special Operations Aviation</p> <p>190 pers - € 200 Mio</p>	<p>Investering: luchtmiddelen</p> <p>Ambitie: 2 toestellen gedurende 12 maanden</p>
<p>Tactisch luchtransport</p> <p>214 pers - €30,6 Mio</p>	<p>Op basis van de bestaande 4 Multirole Transport Helicopters van het NH90-type</p> <p>Investering: upgrades</p> <p>Ambitie: gedurende 12 maanden 2 helikopters</p> <p>Ook inzetbaar voor medevac – Benelux pooling – samenwerking FRA/DEU</p>
<p>Militaire constructie</p> <p>293 pers - € 36,9 Mio + Res</p>	<p>Investering: vrachtwagens, kranen, sets voor bruggenbouw</p> <p>Ambitie: onbeperkt inzetbare militaire constructie-teams</p> <p>Naast inzet voor de militaire ondersteuning eveneens ondersteuning opdracht civiel-militaire samenwerkingsteams en inzet in het kader van de interne veiligheid (rampen)</p> <p>Nauwere samenwerking en coördinatie met Civiele Bescherming zal nagestreefd worden</p>
<p>CBRN-capaciteit</p> <p>116 pers - € 20,3 Mio</p>	<p>Investering: CBRN-verkenningsvoertuigen, mobiel ontsmettingsstation en –tenten, nieuwe beschermende kledij en gasmaskers voor de ingezette troepen</p> <p>Ambitie: onbeperkt expeditionair inzetbare CBRN-teams</p> <p>Ambitie: optimalisering van bijdrage aan CBRN-responscapaciteit binnen interne veiligheid</p> <p>Nauwere samenwerking en coördinatie met Civiele Bescherming zal nagestreefd worden</p>

EOD/C-IED-capaciteit 280 pers - € 9 Mio	DOVO levert vandaag zowel steun voor militaire inzet, in het kader van de interne veiligheid en voor het opruimen van de historische munitievervuiling.
	Investering: vervanging munitiebehandelingsinstallatie Poelkapelle (gedeeltelijk door Defensie gefinancierd)
	Ambitie: onbeperkt expeditionair inzetbare EOD/C-IED-teams
	Ambitie: optimalisering van bijdrage aan EOD/C-IED-capaciteit binnen interne veiligheid
Eventueel: Ballistic Missile Defence-capaciteit 172 pers - € 588 Mio	Investering: 1 batterij met 6 lanceerinstallaties (type PATRIOT)
	Ambitie: gedurende 12 maanden 1 batterij
Lucht	
Multirole- luchtgevechts- capaciteit 2206 pers-€ 3592,5 Mio	Investering: 30 (+4 attritie) gevechtsvliegtuigen van een nieuwe generatie, finale upgrades van de F-16-gevechtsvliegtuigen, aanvang van de upgrades voor de nieuwe toestellen
	Ambitie: 6 gevechtsvliegtuigen onbeperkt beschikbaar binnen de 3 dagen
	Ambitie: 2 gevechtsvliegtuigen onbeperkt beschikbaar binnen de 15 minuten voor QRA
	Ambitie: permanent inzetbaar Combat Mission Center
Tactische luchtvuursteun	Investering en Ambitie : zie MALE-verkenningsdrones
	De MALE-drones zullen bewapenbaar zijn indien de regering hiertoe beslist.
Tankervliegtuig en strategisch (medisch) transport STUDIE Pers: zie strategisch transport - € 300 Mio	Investering: aankoop van één Belgisch Multirole Tanker Transporttoestel
	Ambitie: deelname aan de EDA-pool om steeds air-to-air-refueling-steun te hebben
	Bijdrage aan het invullen van een Europese capacitair tekort
Strategisch transport 772 pers - € 37 Mio	Op basis van de A400-M-transportvliegtuigen waarvan aankoop reeds is beslist
	Investering: 2 air-to-air-refueling (AAR) kits
	Ambitie: 4 transportvliegtuigen onbeperkt inzetbaar, eventueel als tankervliegtuig
	Bijdrage aan het invullen van belangrijk Europees capacitair tekort voor AAR
Commando- en bewakingsvliegtuigen 38 pers	Investering: via budgettaire lijn "internationale bijdragen"
	Ambitie: deelname aan de NAVO AWACS-capaciteit

Maritiem	
Surface Combatant-capaciteit 240 pers - € 996 Mio	Investering : 2 nieuwe Multipurpose-fregatten, finale upgrade huidige, tactische drones
	Ambitie : gedurende 12 maanden 1 Multipurpose-fregat met ingescheepte fregathelikopter
	Gezamenlijke ontwikkeling, verwerving en ondersteuning met de Nederlandse Marine
Fregathelikopters 281 pers - € 60,4 Mio	Op basis van de bestaande 4 NATO Frigate Helikopters van het NH90-type
	Investering : 2 modules met sensoren en wapens voor de maritieme gevechtshelikopter (onderzeeboot- en oppervlaktebestrijding), upgrades
	Ambitie : gedurende 12 maanden 1 helikopter op fregat
Mijnenbestrijding 378 pers - € 932 Mio	Investering : 6 nieuwe mijnenbestrijdingsschepen inclusief MCM-toolboxen
	Ambitie : 2 mijnenbestrijdingsschepen onbeperkt inzetbaar
	Ambitie : 1 mijnenbestrijdingsmodule voor havens en ondiep water
	Gezamenlijke ontwikkeling, verwerving en ondersteuning met de Nederlandse Marine
	Behoud rol leidende Partij BEL-NLD-marinesamenwerking en expertiserol binnen NAVO
Kustwacht 63 pers - € 6 Mio	Investering : upgrade van de 2 verworven Coastal Patrol Vessels, nieuwe systemen Maritiem Informatie Kruispunt
	Ambitie : onbeperkte bijdrage aan interdepartementaal Maritiem Informatie Kruispunt
	Ambitie : 1 Coastal Patrol Vessel onbeperkt inzetbaar
Havenbescherming 80 pers - € 15 Mio	Investering : sensoren voor watergedeelte
	Ambitie : onbeperkt een havenbeschermingsmodule kunnen aanbieden
	Specifiek gevraagd door de NAVO en draagt bij aan veiligheid nationale havens
Compagnie Mariniers 140 pers - € 14,5 Mio STUDIE	Geïntegreerd in Nederlands Mariniersbataljon (Vlissingen), na afstemming met NLD
	Investering : basisbedrag, investeringen in samenspraak met Nederland
	Ambitie : gedurende 6 maanden 1 amfibische compagnie
	In kader Europese amfibische samenwerking, versterking Belgisch-Nederlandse marinesamenwerking en versterking Belgische inzetmogelijkheden

Maritieme logistiek, maritiem transport	Medegebruik van het Nederlandse Joint Logistics Support Ship, na afstemming met NLD
35 pers	Investering: Belgische bijdrage in kind via personeel, werking, helikopter
STUDIE	Ambitie: Bijdragen aan een gezamenlijke inzet van het Nederlandse JSS ter ondersteuning van de maritieme logistieke capaciteit van de Admiraal Benelux-vloot en strategisch transport
Ondersteuning	
Command en Controle 2656 pers	Defensiestaf, commando Land/Lucht/Marine
Competence Management 3031 pers	Algemene vorming, competentiecentra Land/Lucht/Marine/Inlichtingen
Medische ondersteuning 1755 pers	Zowel operationele steun als paraatstelling
Andere ondersteuning 2124 pers	Meteo Wing, vliegveiligheid, luchtverkeerscontrole, internationaal Lucht/Marine, ondersteuning Marine, territoriaal commando, laboratoria
Internationale posities, defensie-attachés, diensten Minister, KHID 420 pers	Internationale posities buiten de capaciteiten
Leerlingen 1150 pers	KMS, KSOO
Huidige capaciteiten die worden verlaten of aangepast	
V-SHORAD-luchtdoelartillerie (Mistral) A109-helikopters	Deze capaciteit is onvoldoende relevant in het toekomstig inzetkader van Defensie STUDIE Een beperkt aantal van de huidige Agusta-helikopters (max 8)- wordt eventueel behouden, maar enkel als trainingscapaciteit voor de NH90-helikopters. Mogelijkerwijze wordt er gezocht naar een ander type helikopter en/of internationaal militaire samenwerking Er zal bestudeerd worden of er binnen dit kader vormen van structurele interdepartementale samenwerking mogelijk zijn (o.a. Politie)
Witte vloot	STUDIE
Search and Rescue	STUDIE

Grote investeringen tussen 2016 en 2030: € 279,2 Mio

Indien scenario met Ballistic Missile Defence-capaciteit: € 191,2 Mio

Principes voor de implementatie

Defensie zal 25.000 medewerkers tellen (militairen en burgers)

Het streefdoel is een breed inzetbaar leger met een gemiddelde leeftijd van 34 jaar in 2030. Defensie zal ook werk maken van meer dynamisme en daarvoor moet er nagedacht worden over een aantrekkelijke nieuwe loopbaan voor de militairen die beantwoordt aan de behoefte. Defensie zal rekening moeten houden met het zogenaamde competentie management en dit vanaf de aanwerving van de militair tot aan hun vertrek, wanneer er werk voor hen moet worden gevonden in andere veiligheidsdepartementen of in de privésector.

Het rationalisatieprincipe houdt in dat we doelmatig en doeltreffend zullen werken. Samen met de generale staf zal het kabinet van de minister bekijken hoe we de structuren in staat kunnen stellen en tegemoetkomen aan de toekomstige behoeften. Door de afslanking van het personeel van 32.000 naar 25.000 zijn er aanpassingen nodig.

Defensie moet de infrastructuur rationaliseren en nagaan of niet-specifieke militaire taken niet beter kunnen worden uitgevoerd door burgers. Een goede regionale spreiding van kwartieren, capaciteiten en personeel is belangrijk. Defensie zal oplossingen zoeken om dat te garanderen.

Tevens moet er ook aandacht zijn voor interdepartementale en internationale samenwerking, dus met nationale of internationale partners inzake veiligheid.

De regering beslist om opnieuw te investeren in Defensie ten belope van 9,2 miljard euro, maar er moet een economische return zijn voor ons land, in de vorm van wetenschappelijke of technologische programma's, of van werkgelegenheid.

Walter Van den Broeck
Secretaris

ACV

openbare diensten